

KORACI DO EKOZNAKA ZA LJEKOVITO I AROMATIČNO BILJE

U posljednje vrijeme raste interes za proizvodnju i sakupljanje ljekovitog i aromatičnoga bilja. To svakako nije slučajna pojava u današnje vrijeme kada se čovjek s postupnim razvojem ekološke svijesti želi vratiti prirodi, sačuvati svoje zdravlje, zaštititi okoliš od različitih onečišćenja te biti zaštićen kao krajnji potrošač ovakvih proizvoda.

U Hrvatskoj se sada uzgaja i prikuplja oko 170 vrsta ljekovitog i aromatičnoga bilja. Prirodni i geografski uvjeti, posebice pedološki i klimatski, osiguravaju uspješan samonikli rast i uzgoj toga bilja.

Ljekovito i aromatično bilje nalazi mjesto u ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji. Iskorištavanje ljekovitoga bilja u medicinske svrhe zahtijeva proizvode koji nisu zagađeni pesticidima, ostalim reziduama te nisu u vezi s genetski modificiranim organizmima. Za ljekovitim biljem ne zaostaje ni aromatično bilje. Njegove aktivne mirisne tvari primjenjuju se u prehrambenoj industriji, industrijama mirisa i sapuna ili ih ljudi konzumiraju u svježem stanju.

Često isto bilje pripada i ljekovitom i aromatičnom bilju pa ga je zato vrlo teško odvajati.

Koraci do ekoznaka za ljekovito i aromatično bilje mogu se podijeliti u dvije kategorije:

- 1. Koraci do ekoznaka za proizvodnju ljekovitog i aromatičnoga bilja**
- 2. Koraci do ekoznaka za komercijalno sakupljanje ljekovitog i aromatičnoga bilja, ostalog samonikloga bilja i šumskih plodova**

1. Koraci do ekoznaka za proizvodnju ljekovitog i aromatičnoga bilja

Prvi korak

TEMELJNA ZAKONSKA REGULATIVA

Ekološka proizvodnja ljekovitog i aromatičnoga bilja određena je Zakonom o poljoprivredi („Narodne novine“ br. 118/18.) i Pravilnikom o ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji („Narodne novine“ br. 19/16.), a dobiveni proizvodi certificiraju se i nose znak "ekoproizvod".

Usklađivanjem ekoloških i ekonomskih načela postoje održive osnove razvoja tog oblika proizvodnje ljekovitog i aromatičnoga bilja. Povećanje ekološke proizvodnje sirovina i kvalitetnih prerađevina znatno uključuje aromatično i ljekovito bilje, a navedena načela odnose se na: racionalno iskorištavanje i zaštitu prirodnih resursa, povećanje zaposlenosti, osiguravanje izvoza te druge oblike međunarodne suradnje radi povećanja proizvodnje i unaprjeđenja kvalitete proizvoda.

Ekološkom proizvodnjom ljekovitog i aromatičnoga bilja nastojat će se održati biološka raznolikost očuvanjem samoniklih biljnih vrsta, korisnih kukaca, ptica i druge faune koja održava stabilnost prirodnih staništa.

Drugi korak

PRVA STRUČNA KONTROLA

Kontrola ekološke poljoprivredne proizvodnje određena je Pravilnikom o kontrolnom sustavu ekološke poljoprivrede ("Narodne novine" br. 11/20).

Kontrolu u Hrvatskoj obavlja trinaest (13) kontrolnih tijela:

KODNI BROJ	KONTROLNO TIJELO	ADRESA	E-ADRESA
HR-EKO-01	BIOINSPEKT d.o.o.	Đakovština 2, Osijek 031 204 620	bioinspekt@os.t-com.hr
HR-EKO-02	PRVA EKOLOŠKA STANICA	Kuraltova 8, Zagreb 01 2348 628	prvaekoloska@prvaekoloska.hr; uprava@prvaekoloska.hr
HR-EKO-03	ZADRUGA AGRIBIOCERT	Veli dvori 11, Omišalj 051 842 607 098 168 3031	zadruga.agribiocert@ri.t-com.hr; agribiocert@yahoo.com
HR-EKO-04	BIOTECHNICON d.o.o.	Hrv. iseljenika 30, Split 01 481 4466	marusic@biotechnicon.hr
HR-EKO-05	HRVATSKE ŠUME d.o.o.	Ulica kneza Branimira 1, Zagreb 01 4804159	direkcija@hrsuma.hr jadranka.rosa@hrsuma.hr
HR-EKO-06	TRGO-INVEST d.o.o.	D. Rakovca 74, Bukovlje 035 276 119	trgoinvest@gmail.com
HR-EKO-07	AUSTRIA BIO GARANTIE d.o.o.	Franje Punčeca 4, Čakovec 040 390 163 099 306 2488	hrvatska@abg.at; m.tarandek@abg.at
HR-EKO-08	BUREAU VERITAS d.o.o.	Linhartova 49a, Ljubljana +386 1 4757 661 +386 1 4757 638	marko.majer@si.bureauveritas.com; polona.kramberger@si.bureauveritas.com
HR-EKO-09	EUROTALUS j.d.o.o.	Franje Hermana 16H, Zagreb 01 653 6033 091 790 8537	eurotalus@eurotalus.hr
HR-EKO-10	EKO RAZVOJ d.o.o.	Vilajska 19, Osijek 031 300 418 091 551 0554	ekorazvoj.os@gmail.com
HR-EKO-11	NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO DR.	Mirogojska cesta 16, Zagreb 01 46 96 232 091 46 78 003	antonija.galic@stampar.hr; kvaliteta@stampar.hr

	ANDRIJA ŠTAMPAR		
HR-EKO-12	BIOTER d.o.o.	Križevačka ulica 30, Koprivnica 095/399-3252	bioter@bioter.hr
HR-EKO-13	MAREKO d.o.o.	Stjepana Grubera18, 32270 Županja	www.mareko.hr

Nakon donošenja odluke o prelasku na ekološku proizvodnju ljekovitog i aromatičnoga bilja potrebno je kontaktirati s jednim od kontrolnih tijela.

Djelatnik kontrolnog tijela obaviti će prvu stručnu kontrolu i izdati odgovarajući zapisnik.

Ekološka proizvodnja ljekovitog i aromatičnoga bilja uspostavlja se podizanjem novih nasada ljekovitog i aromatičnoga bilja ili prelaskom s konvencionalne proizvodnje na ekološku proizvodnju u već postojećim višegodišnjim nasadima ljekovitog i aromatičnoga bilja.

Prijelazno razdoblje (konverzija) traje dvije do tri godine.

Treći korak

UPIS U UPISNIKE PROIZVOĐAČA

Proizvođač ljekovitog i aromatičnoga bilja prije svega treba biti upisan u Upisnik poljoprivrednika. Upis u Upisnik poljoprivrednika obavljaju uredi Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Upis u Upisnik poljoprivrednika preduvjet je upisu u ARKOD (sustav evidencije uporabe poljoprivrednog zemljišta u digitalnom grafičkom obliku) i AGRONET (internet sustav namijenjen za pomoć poljoprivrednim gospodarstvima i ostalim korisnicima u ostvarivanju prava na potpore u poljoprivredi) koji vodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Nakon upisa u Upisnik poljoprivrednika, proizvođač ljekovitog i aromatičnoga bilja treba podnijeti zahtjev, sa zapisnikom kontrolnog tijela za ekološku proizvodnju o obavljenoj prvoj stručnoj kontroli, za upis u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji.

Navedeni zahtjev i zapisnik podnose se Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Uz zahtjev za upis u Upisnik subjekata prilažu se sljedeći prilozi:

1. Zapisnik o obavljenoj stručnoj kontroli od strane ovlaštenog kontrolnog tijela ne stariji od 60 dana od datuma obavljene stručne kontrole.
2. Zapisnik o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta (ARKOD zapisnik);
3. Potvrdu pravne osobe ili izjavu proizvođača da je upoznat s propisima i pravilima ekološke proizvodnje, kao oblik posebnog povjerenja između proizvođača i potrošača;
4. Državni biljeg u iznosu 70,00 kuna.

Četvrti korak

STRUČNA KONTROLA

Ekološka proizvodnja na poljoprivrednom gospodarstvu podliježe stručnoj kontroli u svim dijelovima proizvodnje prema Pravilnikom o ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji ("Narodne novine" br. 19/16).

Proizvodnja prerađenih ekoloških proizvoda se obavlja odvojeno u vremenu ili prostoru od proizvoda koji nisu iz ekološke proizvodnje.

Ekološki proizvod mora biti propisano označen da se ne bi pomiješao ili zamijenio nekim drugim proizvodom iz konvencionalne proizvodnje.

Pakiranje, rukovanje i skladištenje ekoloških proizvoda provodi se vremenski i prostorno odvojeno od drugih proizvoda.

Proizvođač ljekovitog i aromatičnoga bilja dužan je voditi zapise o proizvodnji i knjigovodstvo temeljeno na upisima i/ili potvdama na osnovi kojih kontrolno tijelo može provjeravati podrijetlo, vrstu i količinu svih kupljenih i rabljenih materijala te njihovu uporabu na svakoj proizvodnoj jedinici.

Peti korak

IZDAVANJE POTVRDNICE/CERTIFIKATA

Postupak potvrđivanja sljedeći je korak nakon provedene obvezne stručne kontrole nad ekološkom proizvodnjom ljekovitog i aromatičnoga bilja. Potvrnicu izdaje kontrolno tijelo.

Potvrdnica (certifikat) je isprava kojom kontrolno tijelo u ekološkoj proizvodnji potvrđuje da su proizvodnja, proces ili usluga na proizvodnoj jedinici u ekološkoj proizvodnji sukladni s propisanim temeljnim zahtjevima za ekološku proizvodnju.

Postupak potvrđivanja sukladnosti temelji se na zapisnicima o obavljenoj stručnoj kontroli kontrolnih tijela i pripadajućoj dokumentaciji ispitnog laboratorija.

Šesti korak

KORIŠTENJE ZNAKA „EKOPROIZVOD“

Postupak dobivanja potvrdnice preduvjet je za korištenje znaka „ekoproizvod“. Pravilnikom o ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji ("Narodne novine" br. 19/16.) ekološki poljoprivredni proizvođač nakon dobivanja potvrdnice stječe uvjete i pravo na upotrebu znaka „ekoproizvod“ za jednu proizvodnu godinu.

Oznaka "ekoproizvod" jamči se da je proizvod bio stručno nadziran i da je potvrđen na propisan način te da je za njega izdana potvrdnica o sukladnosti s temeljnim zahtjevima za ekološku proizvodnju.

Slika 1. NACIONALNI ZNAK – nije obvezatan

Slika 2. EUROPSKI ZNAK – obvezatan

HR-EKO-13

Hrvatska poljoprivreda

HR-EKO-13

EU poljoprivreda

OVLAŠTENI LABORATORIJI

Prije podizanja nasada ljekovitog i aromatičnoga bilja potrebno je uzeti uzorke tla i poslati ih na analizu da bi se utvrdila prisutnost ili nedostatak hraniva.

Laboratoriji za analizu tla jesu:

1. "EUROINSPEKT - CROATIAKONTROLA"

Karlovačka cesta 4 L, 10000 ZAGREB

2. "ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO GRADA ZAGREBA"

Mirogojska 16, 10000 ZAGREB

3. "AGRONOMSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU"

Svetošimunska cesta 25, 10000 ZAGREB

- ZAVOD ZAMELIORACIJE - Fizikalna i kemijska analiza tla, sedimentna kemijska analiza vode i biljnog materijala, Svetošimunska cesta 25, Paviljon 5, 2. kat, 10000 Zagreb
tel: 01/ 239 3854; fax: 01/ 231 5300

- ZAVOD ZA ISHRANU BILJA - Fizikalna i kemijska analiza tla, analiza gnojiva, poboljšivača tla i biljnog materijala, Svetošimunska cesta 25, Paviljon 6, 1. kat, 10000 Zagreb
tel: 01/239 3817; fax: 01 239 4011

4. "ŠUMARSKI INSTITUT JASTREBARSKO"

Cvjetno naselje 41, 10450 Jastrebarsko

- Fizikalna i kemijska analiza tla, kemijska analiza vode i biljnog materijala

5. HRVATSKI CENTAR ZA POLJOPRIVREDU, HRANU I SELO

"ZAVOD ZA TLO I OČUVANJE ZEMLJIŠTA"

Vinkovačka cesta 63 c, 31 000 Osijek,

Ljekovito i aromatično bilje i njihovi proizvodi podliježu analizi.

Ovlašteni laboratoriji za ljekovito i aromatično bilje jesu:

1. PREHRAMBENO-BIOTEHNOLOŠKI FAKULTET CENTAR ZA KONTROLU NAMIRNICA

Pierottijeva 6, 10000 Zagreb

2. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Drinska 8, Osijek

3. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ZADAR

Ljudevita Posavskog 7a

5. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

6. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

7. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO GRADA ZAGREBA

8. PREHRAMBENO TEHNOLOŠKI FAKULTET OSIJEK

Naputak o sušenju ljekovitog bilja

Pravilno sušenje ljekovitog i aromatičnoga bilja katkad je teže nego njegova proizvodnja. Radi postizanja kvalitetnih proizvoda i očuvanja esencijalnih svojstava sušenog ljekovitog i aromatičnoga bilja, vrlo je važno nakon branja bilje što prije staviti na sušenje. Temperatura sušenja toga bilja ovisi o sadržaju i sastavu eteričnog ulja. Začini koji sadrže eterično ulje suše se na temperaturi nižoj od 40 °C. Ljekovito i začinsko bilje s glikozidima, alkaloidima i bilje sa sluzima suše se na temperaturi višoj od 40 °C.

Aromatične i ljekovite biljke koje pri sušenju utječu jedna na drugu ne smiju se istovremeno sušiti u istim sušionicama.

2. Koraci do ekoznaka za komercijalno sakupljanje ljekovitog aromatičnog bilja, ostalog samoniklog bilja i šumskih plodova

Prema Pravilniku o ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji ("Narodne novine" br. 19/16) sakupljanje samoniklog bilja može biti dio ekološke proizvodnje.

Sakupljanje samoniklog ljekovitog i aromatičnoga bilja, ostalog samonikloga bilja i šumskih plodova postupak je u kojem se samonikle biljke i njihovi dijelovi skupljaju radi prerade, trgovine i drugog prometa. Samonikle biljke one su koje rastu u prirodi bez neposrednog ljudskog utjecaja, a što je definirano Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13., 15/18., 14/19., 127/19.).

Sakupljanje samoniklog ljekovitog i aromatičnoga bilja, ostaloga samonikloga bilja i šumskih plodova određeno je Pravilnikom o sakupljanju zavičajnih divljih vrsta (Narodne novine 114/17.), Zakonom o šumama (NN 68/18.) te Pravilnikom o uređivanju šuma (NN 97/2018.).

Osim tvrtki ovlaštenih za sakupljanje samoniklog ljekovitog i aromatičnoga bilja, ostalog samonikloga bilja i šumskih plodova, šumske plodove mogu skupljati i poljoprivredni proizvođači odnosno lokalno stanovništvo za vlastite potrebe.

Komercijalni sakupljači ljekovitog i aromatičnoga bilja najvećim su dijelom proizvođači ljekovitoga bilja, koji ponudu svojih proizvoda dopunjuju samoniklim biljkama za spravljanje mješavina ljekovitoga bilja u čajevima, tinkturama, mastima i sl. Tada je potrebno slijediti navedene korake do ekoznaka kako je navedeno za proizvodnju ljekovitoga bilja pa nakon toga provesti postupak kojim treba zadovoljiti uvjete za sakupljača.

U iznimnim slučajevima, ako se obavlja samo sakupljanje ljekovitog i aromatičnoga bilja bez vlastite proizvodnje, cijeli postupak provodi se tako da se prvo zadovolje uvjeti koji se odnose na sakupljanje ljekovitog i aromatičnoga bilja, a onda se provode navedeni koraci za stjecanje ekoznaka.

Samoniklo bilje ili dijelovi biljaka koji se koriste u medicinske svrhe jesu: cvijet, list, stabljika, korijen, podzemna stabljika, kora ljekovitog i aromatičnoga drveća ili grmlja te bilja za koje ne postoji zabrana skupljanja, lišajevi, mahovine i dr.

Šumski plodovi jesu: pitomi kesten, pitomi orah, lješnjak, divlje jabuke, oskоруše, maginja, nar, rašeljka, dudinja, kruščica, rogač, pinjoli, šipak, jagode, borovnice, brusnice, kupine, maline, drenjine, trnine te drugo jestivo bilje, korijenje i podzemne stabljike. Proizvodi za različite industrijske i druge svrhe obuhvaćaju: smolu, liko, iglice i češere za destilaciju eteričnih ulja i smola, šiške za tanin, kora drveća i dr.

Prvi korak

SUGLASNOST VLASNIKA ZEMLJIŠTA ILI OVLAŠTENIKA ZA SAKUPLJANJE

Prvi korak koji je potrebno poduzeti prije skupljanja samoniklog ljekovitog i aromatičnoga bilja, ostalog samonikloga bilja i šumskih plodova jest kontaktiranje s vlasnikom zemljišta ili ovlaštenika. Sakupljanje samoniklog ljekovitog i aromatičnoga bilja, ostalog samonikloga bilja i šumskih plodova dopušteno je samo uz suglasnost vlasnika ili ovlaštenika prava na zemljištu ili u šumi gdje će se obavljati sakupljanje toga bilja ili plodova.

Drugi korak

Od 2018. godine pribavljanje dozvola za sakupljanje ljekovitog bilja znatno se pojednostavnilo. Ne plaća se više nikakva naknada za istu te se zahtjev za cjelogodišnju dozvolu može jednostavno poslati mailom.

Ako želite ići u šume sakupljati ljekovito bilje za osobne potrebe, trebate od tvrtke koja upravlja šumama pribaviti dozvolu. Tvrtka koja upravlja šumama na području Republike Hrvatske je Hrvatske šume d.o.o. Uprave šuma podijeljene su na 16 podružnica. Kako? Prvo na Googleu pronađete kontakte Hrvatskih šuma. Tada odaberete otprilike na kojem području želite sakupljati, prema najbližem gradu pod kojim je ustrojena Uprava šuma, i/ili nazovete tu upravu šuma na priložene kontakte i jednostavno pitate. Primjerice, za stanovnike Rijeke to će biti Uprava šuma Podružnica Delnice. Potom pošaljete mail u kojem molite da vam se odobri sakupljanje određenih biljaka, područje na kojem namjeravate sakupljati i pošaljete svoje podatke: ime i prezime, adresu, OIB, telefon. Biljke za koje ćete tražiti dozvolu trebate navesti latinskim nazivima i provjeriti da se slučajno ne nalaze na listama zaštićenih svojti. To provjeravate na dokumentu koji također možete pronaći na internetu, a zove se „Cjenik nedravnih šumskih proizvoda“.

Dozvola će vam stići na kućnu adresu, nosite sa sobom kada budete išli u šumu!

Treći korak

STRUČNA KONTROLA RADI DOBIVANJA EKOZNAKA

Nakon izbora područja za sakupljanje ljekovitog i aromatičnoga bilja te šumskih plodova i dobivanja suglasnosti za sakupljanje od vlasnika zemljišta ili ovlaštenika, potrebno je kontaktirati s jednim od kontrolnih tijela koje će utvrditi odgovara li to područje uvjetima koje je potrebno zadovoljiti da bi skupljeni plodovi mogli sadržavati znak eko proizvoda. Ljekovito i aromatično bilje te sakupljeni šumski plodovi prema Pravilniku o ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji („Narodne novine“ br. 19/16.) mogu biti njezin dio. Kontrolno tijelo će u tom slučaju utvrditi odgovara li područje s kojeg se sakuplja bilje uvjetima za ekološku proizvodnju. Tada vrijedi isti uvjet kao i za utvrđivanje proizvodnih površina za ekološki uzgoj ljekovitog i aromatičnoga bilja. Također je potrebno osigurati potvrdu od vlasnika ili ovlaštenika da područje nije tretirano kemijskim sredstvima u posljednje tri godine.

Ako su propisani uvjeti zadovoljeni, sakupljano ljekovito i aromatično bilje te šumski plodovi moći će dobiti ekoznak.

Četvrti korak

PROVJERAVANJE ZAŠTIĆENOSTI BILJNIH VRSTA

Za pravilno sakupljanje ljekovitog i aromatičnoga bilja te šumskih plodova, prema Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13., 15/18., 14/19., 127/19.) vrlo je važno utvrditi nalaze li se biljne vrste koje namjeravamo skupljati na popisu zaštićenih i strogo zaštićenih biljnih vrsta.

Peti korak

PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA SAKUPLJANJE SAMONIKLOG LJEKOVITOG I AROMATIČNOGA BILJA I ŠUMASKIH PLODOVA

Za postupak sakupljanja zaštićenog samoniklog i aromatičnoga bilja potrebno je dobiti odgovarajuće dopuštenje koje odgovarajućim rješenjem izdaje Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode. Dozvola se može dobiti samo za lokacije na kojima biljne vrste koje namjeravate sakupljati nisu ugrožene.

Zahtjev za sakupljanje samoniklih biljaka treba sadržavati:

1. podatke o podnositelju zahtjeva,
2. hrvatske i latinske nazive biljnih vrsta,
3. nazive dijelova samoniklih biljaka,
4. količinu koja se želi skupljati,
5. područje skupljanja,
6. način i pribor skupljanja,
7. namjena skupljenog bilja.

Podnositelj zahtjeva za pribavljanje dopuštenja dužan je uz zahtjev priložiti:

– dokaz o registriranoj djelatnosti za sakupljanje samoniklih biljaka radi prerade, trgovine i drugoga prometa, odnosno o upisu u javni upisnik za pravne osobe, obrtnike, obiteljska poljoprivredna gospodarstva ili seljačka domaćinstva;

– dokaz o vlasništvu zemljišta ili prethodnu suglasnost vlasnika zemljišta ili ovlaštenika prava na prirodnom dobrima.

Zahtjevu za sakupljanje samoniklih biljaka prilažu se državni biljezi u vrijednosti 70,00 kuna.

U nacionalnim parkovima, strogim i posebnim rezervatima zabranjeno je sakupljanje svih biljnih vrsta, sakupljanje samoniklog ljekovitog i aromatičnoga bilja te šumskih plodova.

U parkovima prirode dopušteno je sakupljanje svih biljnih vrsta, sakupljanje samoniklog ljekovitog i aromatičnoga bilja te šumskih plodova uz prethodnu suglasnost javnih ustanova koje upravljaju tim zaštićenim područjima.

Šesti korak

DOBIVANJE DOZVOLE ZA SAKUPLJANJE LJEKOVITOG I AROMATIČNOGA BILJA, OSTALOG SAMONIKLOG BILJA I ŠUMSKIH PLODOVA

Ako Uprava za zaštitu prirode Ministarstva kulture utvrdi da su uvjeti za dobivanje dozvole za sakupljanje ljekovitog i aromatičnoga bilja, ostalog samoniklog bilja i šumskih plodova zadovoljeni, izdat će rješenje kojim se omogućava sakupljanje bilja i plodova. Nakon toga komercijalni sakupljač ljekovitog i aromatičnoga bilja, ostalog samoniklog bilja i šumskih plodova dobit će iskaznicu koja će biti potvrda za obavljanje poslova skupljanja tog bilja i plodova pri mogućoj inspekcijskoj kontroli.

Sedmi korak

POŠTIVANJE SUSTAVA ODRŽIVOG GOSPODARENJA PRIRODNIM RESURSIMA

Prilikom skupljanja ljekovitog i aromatičnoga bilja te šumskih plodova potrebno je uzeti u obzir očuvanje postojeće biološke i krajobrazne raznolikosti, sustave zaštite prirodnih vrijednosti radi očuvanja njihovih svojstava, održivo korištenje prirodnih dobara za dobrobit sadašnjih i budućih naraštaja.

Nekontrolirano sakupljanje samonikloga bilja i šumskih plodova može izazvati znatne štete a krajnja posljedica može biti potpuni nestanak postojećih biljnih vrsta.

Prema Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13., 15/18., 14/19., 127/19.) samonikle biljke mogu se skupljati uz obvezno pridržavanje sljedećih mjera zaštite:

- na jednom nalazištu može se skupljati najviše dvije trećine biljnog fonda,
- pri skupljanju samo određenih "nadzemnih" dijelova biljaka, rabiće se isključivo tehnika rezanja, bez oštećivanja ostalih dijelova biljaka,
- prilikom branja ne smije se oštećivati neposredno stanište,
- jame nastale vađenjem podzemnih dijelova samoniklih biljaka moraju se ponovno zatrpati iskopanom zemljom.

DODACI:

DODATAK BROJ 1.

ZAKONSKA REGULATIVA

NACIONALNI PROPISI

1. Zakon o poljoprivredi („Narodne novine“ br. 118/18.)

2. Pravilnik o ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji ("Narodne novine" br. 19/16.)

PROPISI EUROPSKE UNIJE

1. UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 834/2007. o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda

2. UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 889/2008. od 5.rujna 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007. o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda u pogledu ekološke proizvodnje, označavanja i stručne kontrole

NOVO!!!

3. UREDBA (EZ) 848/2018 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007. primjena od 1. siječnja 2021.

DODATAK BROJ 2.

ZAKON O ZAŠTITI PRIRODE (NN 80/13., 15/18., 14/19., 127/19.)

- Pravilnik o sakupljanju zavičajnih divljih vrsta (Narodne novine 114/2017.)

DODATAK BROJ 3.

ZAKON O ŠUMAMA (NN 68/2018.)

- Pravilnik o uređivanju šuma (NN 97/2018.).

Zagreb, travanj 2020.

Ana Posedi, dipl. ng. agr.